

Manual de uso para o profesorado

Ellas escriben. Unidade 2: El Romanticismo.

Unha proposta didáctica para visibilizar ás
literatas en lingua castelá

Soraya Cortiñas Ansoar

Ana Rodríguez Pérez

Materia: Lingua castelá e literatura

Ámbito lingüístico

Nivel: 4º ESO

Neste documento pretendemos describir visualmente mediante capturas de pantalla en que consiste a UD2 *Ellas escriben: El Romanticismo*. Para elo faremos un percorrido por todo o seu contido indicando en cada momento como aparecen as diferentes interfaces e que finalidade ten cada unha das partes.

PRESENTACIÓN DO PROBLEMA E DO MISTERIO QUE HAI QUE RESOLVER

Ao inicio do material, propónse, a modo de contexto de historia e co obxectivo de ludificar o material, un feito que, sen ser real, sen dúbida lles resultará familiar aos estudantes: as mulleres desapareceron da historia e a empresa Litegram precisa a axuda dos discentes para solucionar o problema e recuperar os perfís desaparecidos das autoras:

PRESENTACIÓN DO ÍNDICE DE CONTIDOS E PROBAS

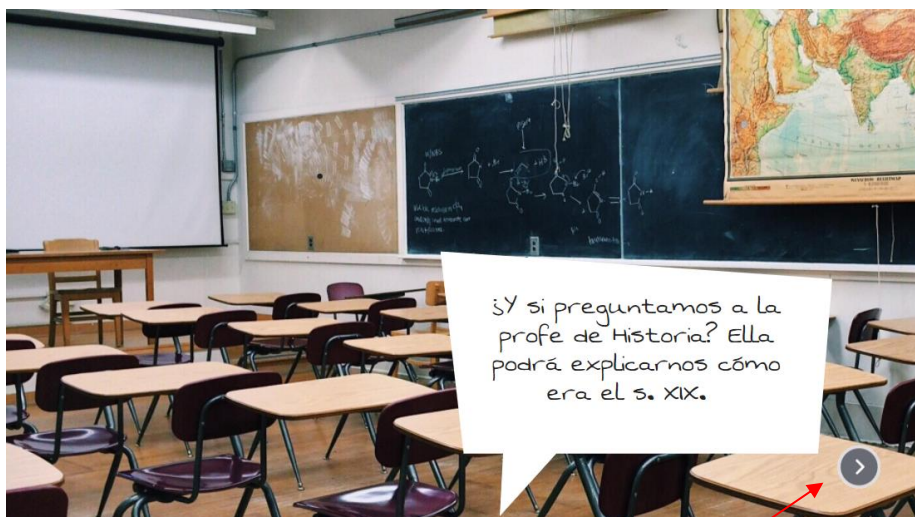
A continuación, preséntanse 4 bloques de contido do material: contexto histórico, arte romántico e os contidos propios de dúas autoras do periodo.

O alumnado debe clicar aquí para avanzar

a) PROBAS: O CONTEXTO HISTÓRICO

Neste apartado preténdese que o alumnado coñeza o contexto histórico-político no que desenvolve a súa faceta literaria as misteriosas escritoras.

O alumnado debe clicar aquí (nas frechas) para avanzar

Ofrécese así un esquema no que se recolle a información principal e ideas máis básicas. Do mesmo xeito, o estudiantado poderá (e deberá) ampliar a información presentada clicando na icona correspondente e despregarase unha fiestra emerxente.

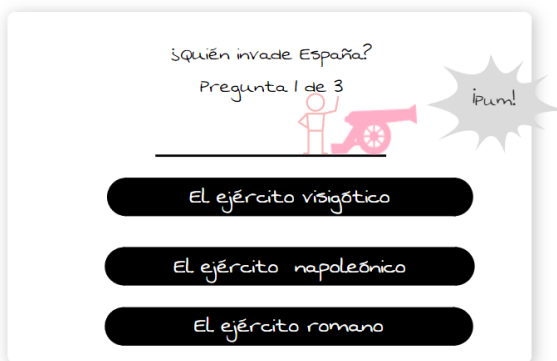

O alumnado debe clicar aquí para obter máis información en distintos formatos, según lle sexa mais sinxelo:

- Texto
- Enlace a Wikipedia
- Enlace a YouTube

Posteriormente aparecerán as instrucións para comezar a primeira proba: un test de corrección automática no que os estudantes deberán recompilar toda a información que leron. Para seguir avanzando deberase clicar na resposta correcta.

De ser correcta o/a estudiante poderá avanzar no xogo.

¡Bravo!

O alumnado debe clicar aquí para seguir avanzando

Siguiente pregunta

De non dar coa resposta axeitada, poderá intentar responder correctamente as veces que o precise.

¡Oh, no!

*No, este ejército ya nos había invadido
varios siglos antes.*

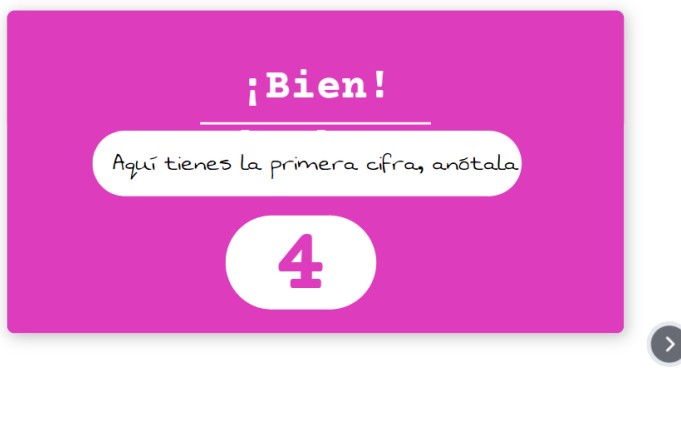
*En el s. XIX, el ejército que nos invade
estaba liderado por un hombre bajito y
llevaba un uniforme rojo, blanco y azul.*

O alumnado debe clicar aquí para volver a intentarlo

vuelve a intentarlo

Con esta mesma dinámica ofrécense tres preguntas. De chegar ao final, contestando todas as cuestións correctamente, os estudantes conseguirán a primeira cifra que lles permitirá descubrir a identidade e rostro das escritoras ocultas.

Volverase así ao esquema inicial para poder investigar a arte romántica.

b) PROBAS: A ARTE ROMÁNTICA

Coma co contexto histórico, os estudantes deberán realizar unha actividade sobre a arte do Romanticismo, co obxectivo de achegarse así ás características literarias dos textos da pluma feminina.

Las características del arte romántico

Exaltación del **individuo**. El artista romántico quiere expresar sus **sentimientos** y sus ansias de **libertad**.

Evasión hacia la **naturaleza**, lo **sobrenatural**, la **muerte** y lo **exótico**. La sociedad establece unas rígidas normas de las que el individuo necesita escaparse.

Creación de la identidad nacional a través de lo **popular** o del **pasado** (especialmente la Edad Media).

Ruptura de las normas: polimetría, mezcla de géneros, lenguaje retórico muy ornamentado

A actividade consiste nun exercicio de clasificación de distintas características que permiten facer un contraste entre as características da literatura romántica fronte as da Ilustración.

O alumnado debe clicar aquí para iniciar a actividade

O alumnado debe clicar e arrastrar co rato a característica ó periodo correspondente

Ó rematar continúa premendo na frecha

Rematada a actividade o alumno obterá a segunda cifra e volverase así ao esquema inicial para poder investigar a primeira autora romántica proposta.

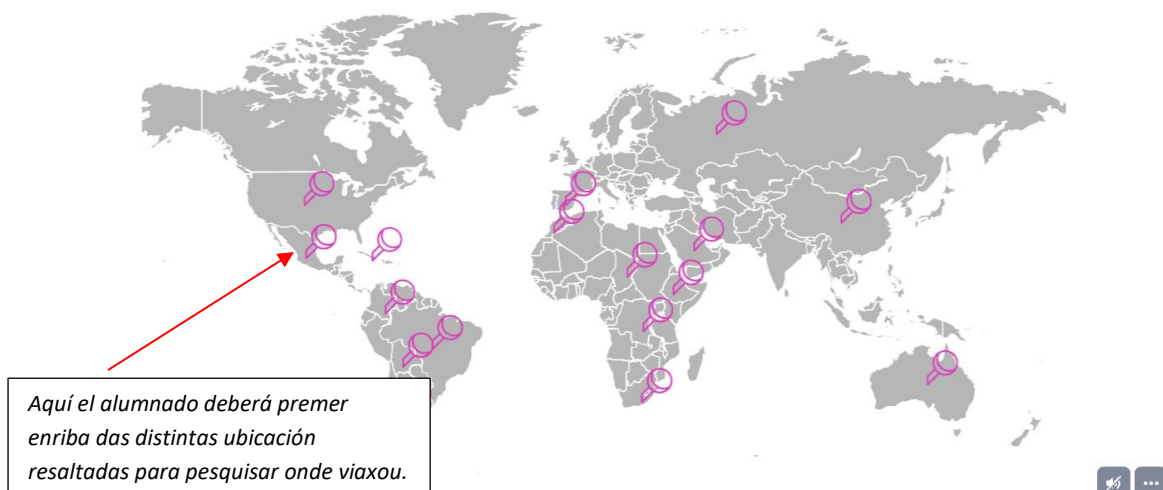
c) PROBAS: A PRIMEIRA AUTORA: GERTRUDIS GÓMEZ DE AVELLANEDA

O alumado descubrirá a identidade da primeira autora romántica proposta, Gertrudis de Avellaneda.

Unha vez que o alumnado xa coñece a identidade da escritora misteriosa, deberá pesquisar sobre os aspectos da súa vida para poder entender mellor os textos. Así, primeiro viaxará no tempo ó lugar de nacemento da autora:

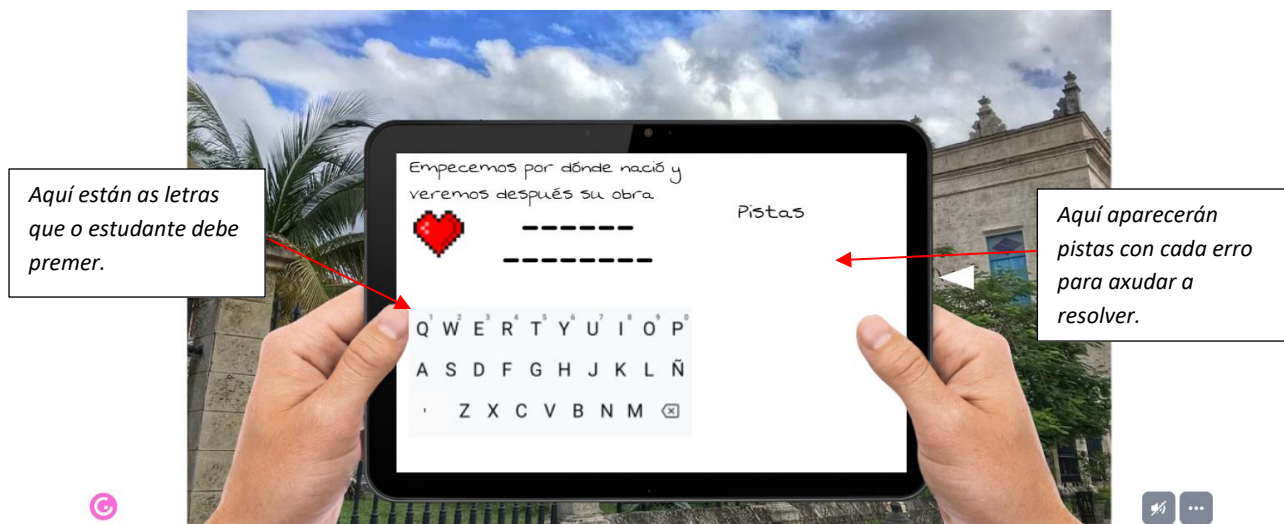

Ademais, entrevistarse cos veciños e testemuñas para acadar información:

Seguidamente, o alumando enfrontarase a unha proba tipo xogo do aforcado, na que debe premer as letras para atopar o nome da cidade onde naceu. Ó acertar a proba, abrírase a frecha para continuar.

Conseguida esta proba, o alumno debe atopar un libro da autora na biblioteca e premer sobre el para poder continuar.

Unha vez atopado, ábrese unha serie de catro preguntas que teñen o mesmo funcionamento cas do contexto. A través delas trabállanse os textos de distinta modalidade, da nosa autora ou sobre ela. En cada pregunta, debe premerse a icona do texto para poder lelo e responder. Coma nos casos anteriores, se o alumnado responde mal, poderá intentalo as veces que o precise para dar coa resposta correcta e seguir avanzando.

Lee el texto pulsando en el icono del libro y después contesta a las preguntas. Ojo, en cada pregunta los textos son distintos.

¿Cuál es la temática del fragmento?

Pregunta 1 de 4

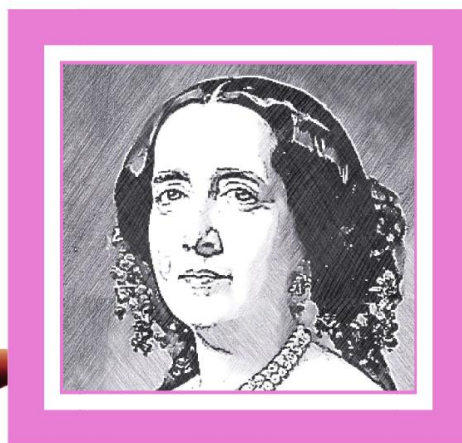
La extranjería

La sociedad rural

La esclavitud

Este es el icono para abrir los textos.

Así, desvélese completamente a imagen de autora:

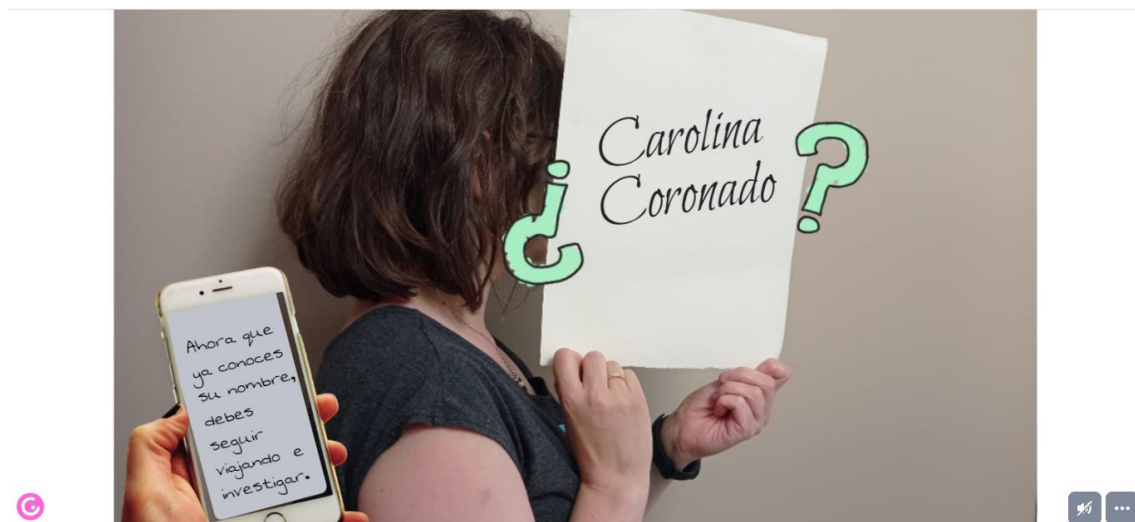
E podemos acceder a cuarta e última parte do xogo:

d) PROBAS: A SEGUNDA AUTORA: CAROLINA CORONADO

A segunda autora é Carolina Coronado.

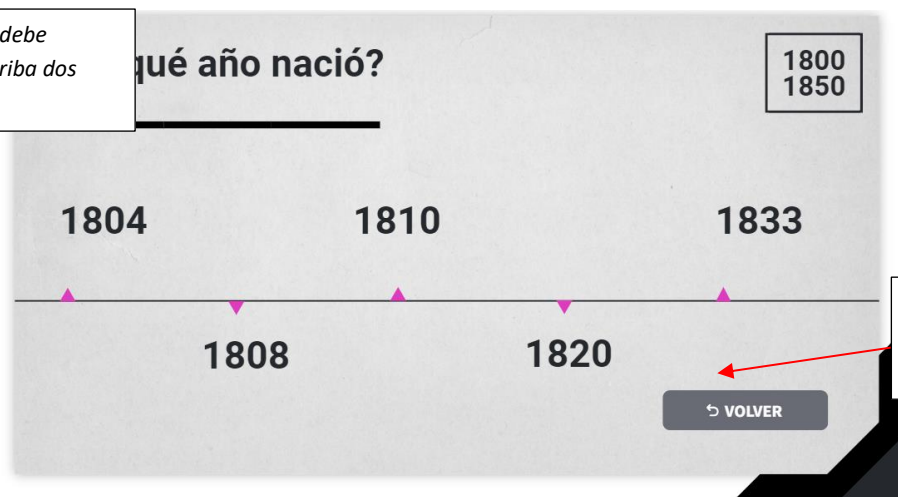

O alumnado tamén terán que adiviñar onde están e terán que preguntarlle a un veciño para que revele a información:

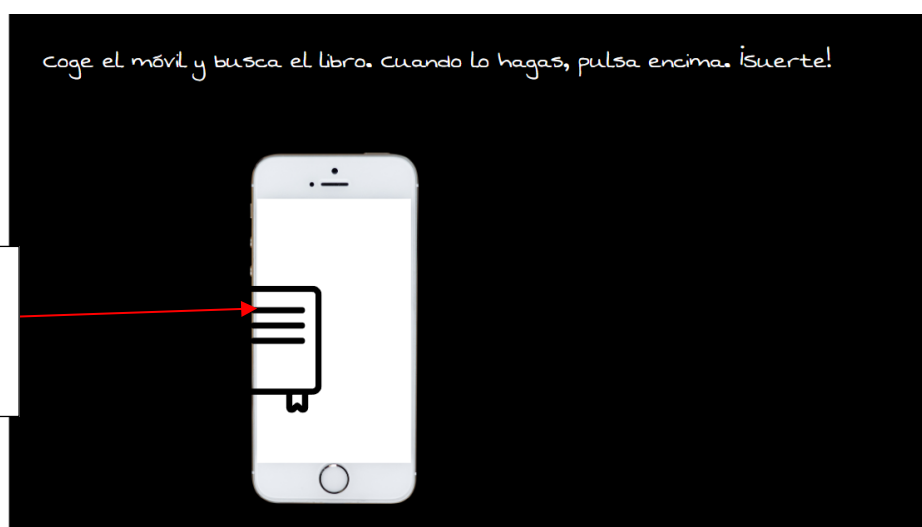
Unha vez lida e vista esta información, os alumnos deberán recordar en que ano naceu a nosa autora. Neste caso, se a resposta non é a correcta, na propia liña cronolóxica aparecen feitos de interese histórico cos que o alumnado debería estar familiarizado.

O alumno debe premer enriba dos anos.

O alumno pode volver para reler a información.

Seguidamente, o discente deberá buscar a icona do libro nunha particular biblioteca a escuras grazas a luz do seu móbil. Ó encontralo, debe premer nel.

Colle o móbil e arrástrao pola pantalla. Despois, preme no libro.

Encontrado o libro, o alumnado terá que realizar o test de corrección automática sobre a obra da autora. Se todas as preguntas se responden correctamente, descubrirá a terceira cifra que permite desencriptar o perfil da escritora.

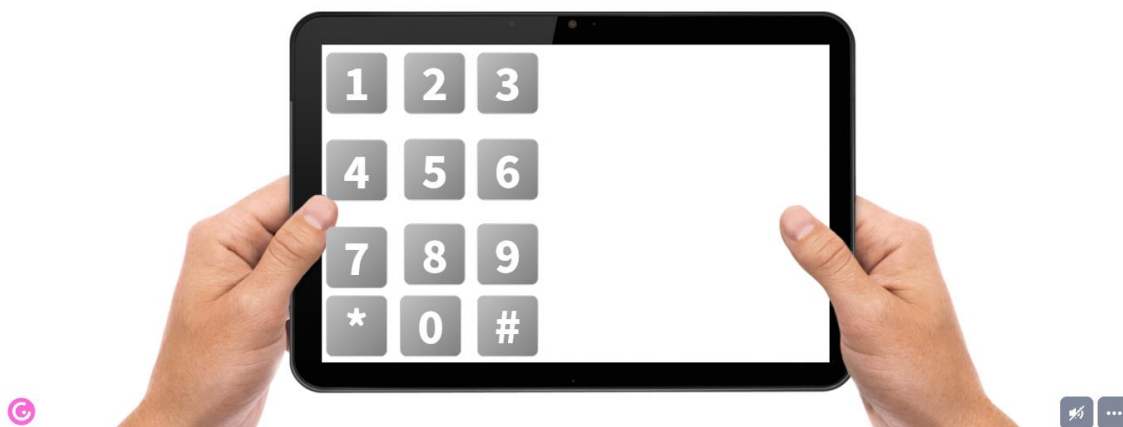
Unha vez resoltas todas as cuestións de corrección automática, aparecerán a última cifra e o retrato da nosa escritora.

SOLUCIÓN AO SCAPE ROOM

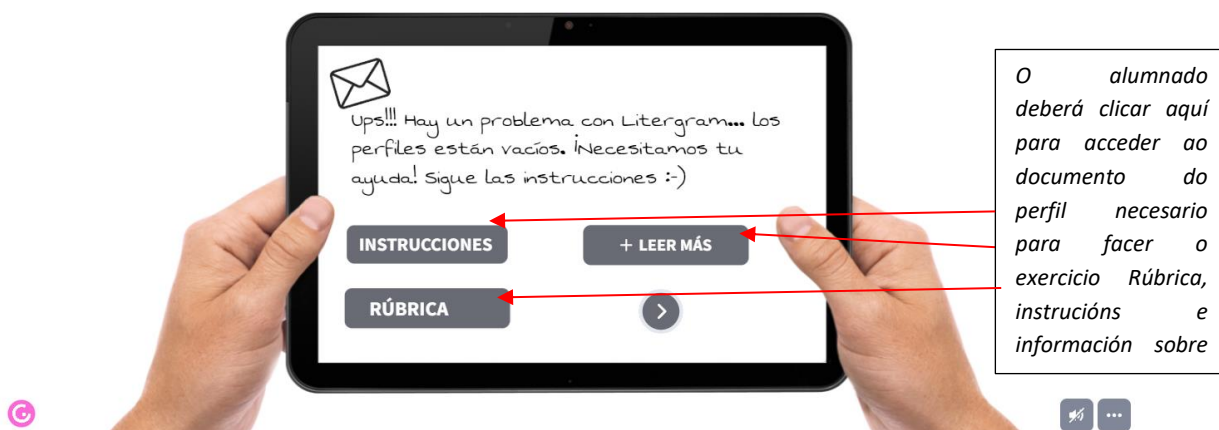
Unha vez resoltas as probas e conseguidas as catro cifras, accederemos ao *Scape Room*, que poderá ser resolto con estas mesmas cifras que foi conseguido o alumnado. O alumno só ten que premer enriba das cifras na mesma orde na que as conseguiu (4152).

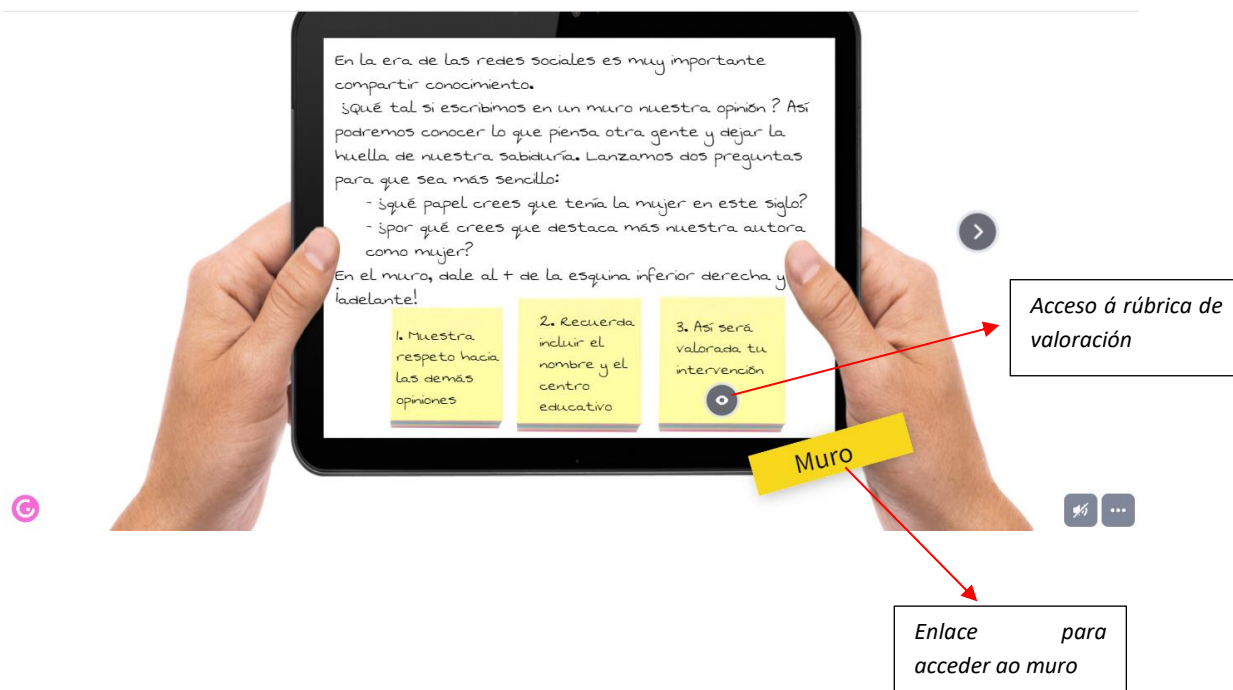
Unha vez seleccionadas as cifras correctas, o perfil de Litegram quedará descriptado e os estudantes poderán incluír a información necesaria para poder completar o perfil da escritora.

Unha vez aberto, aparecen as instrucións para realizar o perfil, a rúbrica coa que se vai valorar o exercicio e máis información sobre a autora, por se se precisa (ver folla de ruta da UNIDADE). Se se preme no perfil que aparece no teléfono, abrírase nunha nova fiestra un documento para crear o perfil da autora. O alumnado deberá engadir os datos que considere oportunos de acordo coa rúbrica que se facilita e enviarllo ao profesorado por correo electrónico para que o valore.

Como remate da actividade o alumado, se así o quere o docente, poderá escribir nun muro compartido de Padlet contestando a dúas cuestións. Facilitase tamén a rúbrica para que o profesorado poda valorar esta intervención.

DESPEDIDA

Finalmente preséntase a despedida do recurso e, como se observa, o “Ellas escriben” inicial convértese nun “Ellas están”, dándolle así a importancia que merecen as literatas silenciadas.

Agradecemos como autoras do recurso que se nos facilite *feedback* tras usar o material na aula para poder melloralo e aprender. Con esta finalidade creamos un cuestionario online que pode atoparse [aquí](#).